

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-63199042-000-10230
Konu : Deprem Bölgesinde Su Kaynaklarının
Çevre, İnsan ve Hayvan Sağlığına Etkileri

21.02.2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Rektörlüğünün 16.02.2023 tarihli ve E-28867503-045.01-621856 sayılı yazısı.

İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Besin Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü tarafından ülkemizde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle hazırlanan "**Deprem Bölgelerinde Halk Sağlığı ve Gıda/Su Hijyeni Uygulamaları**" bildirisi ve üniversitenin her türlü destek ve işbirliğine hazır olduğuna dair yazısı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

25418

Muhsin ERYILMAZ
Bakan a.
Strateji Geliştirme Başkan V.

Ek: Yazı(4 Sayfa)

Dağıtım:

Merkez Birimlerine
81 İl Valiliğine

S. Celik

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: jUS1Jp-kYweZh-t2O5XQ-kg2IkO-gvvmg2pC Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Meşrutiyet Cad. Karanfil 2 Sok. No:67 Kızılay / Ankara
Telefon No: (312)422 51 00 Faks No: (312)430 88 96
e-Posta: sgb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <http://www.strateji.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Tahsin Emre İNANÇ
Şef
Telefon No:5115

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı :E-26867503-045.01-621856
Konu : Deprem Bölgesinde Su Kaynaklarının
Çevre, İnsan ve Hayvan Sağlığına
Etkileri

16.02.2023

DAĞITIM YERLERİNE

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ve çevresindeki illerde meydana gelen 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki depremler nedeniyle Üniversitemiz Veteriner Fakültesi, Besin Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü tarafından hazırlanan "**Deprem Bölgelerinde Halk Sağlığı ve Gıda/Su Hijyeni Uygulamaları**" bildirisinin ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi talebi ile her türlü destek ve işbirliğine hazır olduğuna dair adı geçen Fakülte Dekanlığımızdan alınan yazı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet BİLGİN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:Yazı örneği (3 sayfa)

DAĞITIM:
İçişleri Bakanlığına
Tarım ve Orman Bakanlığına
Sağlık Bakanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSDMYNBFU3

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-universitesi-cerrahpasa-ebys>

Adres:İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü, 34320 Avcılar-İstanbul

Telefon:0212 404 03 00 Faks:0212 404 07 01

Web:<https://www.iuc.edu.tr>

Kep Adresi:iuc@hs01.kep.tr

Bilgi için: Fatma DOBUR
Dahili: 10040

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
Veteriner Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-72796624-045.01-618457
Konu : Deprem Bölgesinde Su Kaynaklarının Çevre,
İnsan ve Hayvan Sağlığına Etkileri

13.02.2023

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA REKTÖRLÜĞÜNE
(Genel Sekreterlik)

Ülkemizde 6 Şubat 2022 tarihinde yaşanan, merkez üssü Türkiye'nin Kahramanmaraş ili Pazarcık ilçesinde meydana gelen 7,7 ve Elbistan ilçesinde meydana gelen 7,6 büyüklüğündeki depremler nedeniyle toplamda 10 ilimizde yaşanan büyük hasar milletimizi derin üzüntüye sevk etmiş olup, arama-kurtarma ve enkaz kaldırma faaliyetlerinin ardından olağan yaşama dönüş süreçlerinin adım adım planlanarak bilimsel dayanakları olan tedbirler ile idrak edilmesi büyük önem taşıdığından her kurumun sorumluluk alanına giren hususlarda hassasiyetle davranması, iç birliği içinde katkı sunması kapsamında Fakültemiz Besin Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü Başkanlığından alınan "**Deprem sırasında kirli ve temiz su iletim hatlarında meydana gelen hasar ve sismik dalgalar ile doğal ve yapay su kaynaklarında artan bulaş riski bir takım sağlık sorunları ile karşı karşıya kalınmasına neden olacağı, ilgili bölgede yaşamını devam eden halkın duyarlılığındaki artış ve olası yeni patojen bulaş tehlikesi de diğer önemli konuların 4 gün ila 4 hafta arasında idrak edilerek risklere karşı önlem alma, yaşanması muhtemel olumsuzlukları asgari düzeye indirme kapsamında çevre hayvan ve halk sağlığının bütüncül değerlendirilmesi ile mümkün olacağından hayati öneme sahip konular**" hakkındaki tehditler ve çözümlere dair yazı ekte sunulmuştur.

Söz konusu yazıda belirtilen konularda yapılacak aksiyonlar ile sağlanacak koordinasyonlar anlamında Fakültemize düşecek görev ve sorumluluklarda işbirliği çalışmalarında bulunmak üzere hazır bulunduğunu bildirir, ilgili Bakanlıklara, Kurum ve Kuruluşlarla gerekli diyalogun sağlanması hususunda gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Güven KAŞIKÇI
Dekan

Ek:Yazı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BS9M9F3M4Z

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-universitesi-cerrahpasa-ebys>

Adres: İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Veteriner Fakültesi,
Büyüçekmece Yerleşkesi, Alkent 2000 Mah. Yiğittürk Cad. A-2 Blok 34500
Büyüçekmece/İSTANBUL
Telefon:+90(212) 866 37 00 Faks:+90(212) 866 38 51
e-Posta:ivfdek@iuc.edu.tr Web:https://veteriner.iuc.edu.tr/
Kep Adresi:iuc@hs01.kep.tr

Bilgi için: Hatice GÜL
Dahili: 30012

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA VETERİNER FAKÜLTESİ

DEPREM BÖLGELERİNDE HALK SAĞLIĞI VE GIDA /SU HİJYENİ UYGULAMALARI

Milletimizi derin üzüntüye sevk eden deprem felaketlerinde arama-kurtarma ve enkaz kaldırma faaliyetlerinin ardından olağan yaşama dönüş süreçlerinin adım adım planlanarak bilimsel dayanakları olan tedbirler ile idrak edilmesi büyük önem taşımaktadır. Deprem sırasında kirli ve temiz su iletim hatlarında meydana gelen hasar ve sismik dalgalar ile doğal ve yapay su kaynaklarında artan bulaş riski bir takım sağlık sorunları ile karşı karşıya kalmamıza neden olacaktır. Deprem bölgesinde yaşamına devam eden halkımızın duyarlılığındaki artış ve olası yeni patojen bulaş tehlikesi de diğer önemli hassasiyetlerdir. Deprem sonrası 4 gün ila 4 hafta arasında idrak edeceğimiz dönem bu açıdan oldukça risklidir. Bu dönemde yaşanacak olumsuzlukların asgari düzeye indirilmesi çevre, hayvan ve halk sağlığının bütüncül değerlendirilmesi ile mümkündür. Ancak tek sağlık yaklaşımıyla alınacak basit ve etkin tedbirler ile olası enfeksiyon hastalıkları risklerinin önlenmesi ve halkımızın bu sıkıntılı süreci atlatması mümkün olacaktır. Bu noktada aşağıda belirtilen hususların dikkate alınması, içinde bulunduğumuz olağanüstü koşullarda halk sağlığı, gıda ve su hijyeninin sürdürülebilirliği açısından hayati önem taşımaktadır.

1. İçme, yemek hazırlama, kişisel hijyen amacıyla birey başına günlük en az 20 litre su tedarik edilmelidir.
2. İçme suları olarak tek kullanımlık plastik şişelerdeki sular tercih edilmelidir.
3. Bölgedeki kaynak suları ve içme suyu olarak şebekeye aktarılacak sular bakteriyel, viral ve paraziter kontaminantlar, kimyasal ve ağır metal kalıntıları analizleri yapıldıktan sonra içme suyu olarak kullanıma uygun bulunsalar dahi aşağıdaki işlemlerden en az birinin yapılmasını müteakiben kullanıma sunulmalıdır.

- ❖ Sular kaynatılmalı ve kaynatma işlemi en az 60 saniye devam ettirilmelidir.
- ❖ Sular 1 Litre suya 4 mg klor tableti hesabı ile klorlanmalıdır.
- ❖ Sular 20 Litre suya bir çay kaşığı %5'lik çamaşır suyundan koyularak klorlanmalıdır.

Sular bu işlemlerin ardından 30 dakika bekletilip havalandırılarak tüketilmelidir.

4. Kap-kacak dezenfeksiyonu için bir plastik kovaya 1 ölçü %5'lik sıvı çamaşır suyu ve doksan ölçü en az 1 dakika kaynatılmış ve soğutulmuş su koyulmalıdır. Ellere mutlaka temiz plastik eldiven giyilerek öncesinde bulaşık deterjanıyla yıkanmış aletler bu klorlu suda 20 dakika

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA VETERİNER FAKÜLTESİ

- bekletilmelidir. Sonra en az 1 dakika kaynatılmış ve soğutulmuş su ile durulanıp dezenfekte edilmiş kapalı kaplar içinde saklanmalıdır.
5. Gıda hazırlama/servis hizmeti veren gönüllüler ve personeller başta olmak üzere tüm depremzedelerin el hijyenine dikkat etmesi sağlanmalıdır. Eller en az 20 saniye süreyle sıvı sabunlarla etkin bir şekilde yıkanmalı, tek kullanımlık kağıt havlularla kurulmalı ve sonrasında el dezenfektanı kullanımı teşvik edilmelidir.
 6. Çadırkent, konteynirkent, yurtlar ve depremzedelerin konakladıkları benzeri toplu yaşam alanlarındaki yemek üretim alanlarının, sahra mutfaklarının İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından görevlendirilecek gıda kontrolörleri ile sürekli denetlenmesine ve yemek ve su numunelerinin alınmasına ve bunların analizlerinin aksatılmama sağlanmalıdır.
 7. Açıkta gıda satışı ve dağıtımı bu süreçte tamamen engellenmelidir.
 8. Ispanak, marul, kıvırcık, tere, maydanoz gibi temizliği zor sebzelerin tüketimi durdurulmalıdır.
 9. Çevredeki su birikintilerine ve durgun sulara çocukların teması engellenmelidir. Bu suların bulaşık, çamaşır ve araç yıkama amacıyla kullanılmasına izin verilmemelidir.
 10. Çöpler uygun nitelikteki çöp poşetleriyle ağzı kapaklı çöp konteynirlerinde biriktirilmelidir. Çöp konteynirlerinin yerleşim alanlarından en az 50 metre mesafede tutulması sağlanmalıdır ve kedi, köpek, fare ve herhangi bir kuş türü girişine müsaade edilmemelidir.
 11. Çöp sularının birikmesine ve yerleşim alanlarını etkilemesine mani olunmalıdır. Çöp konteynirlerinin ve bunların tutulduğu alanların düzenli temizlik ve dezenfeksiyon uygulamaları yerel yönetimlerce düzenli olarak yapılmasına önem verilmelidir.
 12. Gıda hazırlama, servis ve toplu tüketim alanlarında sinek, böcek, kemirgen gibi zararlılarla mücadele edilmesine azami özen gösterilmelidir.
 13. Yaşam ortamlarını paylaştığımız kedi ve köpeklere temiz kaplarda içilebilir nitelikteki su bırakılması ihmal edilmemelidir. Bu kapların düzenli olarak dezenfekte edilmesi sağlanmalıdır.
 14. Kedi ve köpeklerin beslenmesi için kullanılacak yemek artıkları temiz kaplar içinde gıda hazırlık, depolama ve servis alanlarından en az 50 metre uzaktaki uygun alanlara bırakılmalıdır.
 15. Deprem bölgesinde görev yapan İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, Belediye Veteriner İşleri Müdürlüğü ve İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü ekipleri ile işbirliği içerisinde çalışılması ve gerekli durumlarda Üniversitelerin Veteriner Fakültelerinden destek alınması sağlanmalıdır.

İÜC Veteriner Fakültesi

Besin Hijyeni ve Teknolojisi Bölümü